

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

22 d'avust 2023

29 d'avust 2023

668/2023

Incumbensa Heini

concernent il rinforzament da la furmaziun professiunala en il Grischun

Resposta da la Regenza

La furmaziun professiunala presta ina contribuziun per cumbatter cunter la mancanza da persunas spezialisadas en il chantun. Quai per exempel cun optimar la midada I dal temp da scola obligatoric en la scolaziun post-obligatoria (stgalim secundar II) sco er cun la qualificaziun posteriura e superiura da persunas creschidas. Var 80 pertschient dals giuvenils sin il stgalim secundar II absolvan ina furmaziun professiunala da basa. Questa furmaziun vegn anc adina preferida dals giuvenils che han terminà la scola.

Tar il punct 1: La furmaziun professiunala da basa è reglada sin plaun naziunal. Differentas finamiras e differentas mesiras vegnan pia determinadas per l'entira Svizra. Menziunada sto vegnir en spezial l'iniziativa «Furmaziun professiunala 2030» che vegn purtada cuminaivlamain dals partenaris. Ella anticipescha las midadas sin il martgà da lavur ed en la societad e prepara la furmaziun professiunala per las sfidas da l'avegnir. Sin basa da questa iniziativa ha il chantun Grischun gia definì e realisà differentas mesiras: cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera gratuita, participaziun al project viamia, assistenza individuala spezialisada a las scolas professiunalas spezialisadas, posts da mediaziun e da coaching a las scolas professiunalas spezialisadas e collavuraziun pli intensiva tranter l'assicuranza d'invaliditad e la furmaziun professiunala da management da cas da l'Uffizi per la furmaziun professiunala. Questas mesiras duain favurisar l'integraziun en il martgà da lavur dad uschè bleras lavurantas e d'uschè blers lavurants sco pussaivel.

Ils 30 da matg 2023 ha il Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient lantschà la procedura da consultaziun tar la revisiun parziala da la Lescha davart las scolas autas e la perscrutaziun (LSAP; DG 427.200). En il rapport explicativ pon ins leger tranter auter, che cun numnar explicitamain las scolas spezialisadas superiuras duai per l'ina vegnir accentuada lur impurtanza e per l'autra duai vegnir creada in'atgna Lescha davart las scolas spezialisadas superiuras. En quest connex vegni er

examinà da flexibilisar la finanziaziun. En il rom da las revisiuns da leschas survegnan tant l'innovaziun sco er la collavuraziun e la cooperaziun la paisa necessaria per effectuar in rinforzament ed in svilup persistent da la furmaziun professiunala en il chantun. Sin plaun federal è er en curs in project per posiziunar las scolas specialisas superiuras.

Sa basond sin la nova Lescha federala davart il perfecziunament (LFPerf; CS 419.1) prevesa la Regenza d'elavurar las basas per la revisiun totala da la Lescha davart il sustegn dal perfecziunament da giuvenils e da creschids en il chantun Grischun (Lescha davart il perfecziunament; DG 433.100).

Plinavant vegn elavurà actualmain in rapport per realisar l'incumbensa Felix (Haldenstein) concernent ina strategia cumplexsiva per la politica da furmaziun che integrescha l'economia.

La furmaziun professiunala vegn rinforzada en il sector da la furmaziun professiunala da basa tras mesiras e tras in punct central da svilup en il Program da la Regenza 2025-2028; en ils ulteriurs secturs tras las revisiuns previsas da las leschas ed en moda cumplexsiva tras la realisaziun da l'incumbensa Felix.

Tar il punct 2: La suveranità per il preventiv ha il Cussegl grond respectivamain en il preventiv decida el davart la summa dals meds finanzials. Las valurs directives per finanziair las instituziuns èn prescrittas en la legislaziun davart la furmaziun professiunala. Per applitgar il meds finanzials ston vegnir observadas correspudentamain questas basas legalas ch'il Cussegl grond ha fixà. La finanziaziun entaifer il sector da furmaziun è differenta: finanziaziun da deficit, contribuziuns pauschalas, contribuziuns da construcziun/d'investiziun, adossament dals custs a las partidas dal contract d'emprendissadi. Ord vista da la Regenza è l'elavuraziun dal punct 1 la premissa per valitar e per definir il basegn da meds finanzials. Quest basegn na po il mument anc betg vegnir quantifitgà.

Sin basa da questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond d'approvar l'incumbensa qua avant maun concernent il punct 1 e da la refusar concernent il punct 2.

Il president:

Peter Peyer

En num da la Regenza

Il cancellier:

Daniel Spadin